Research Article

การประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ASSESSMENT OF GRADUATE DIPLOMA STUDENTS ON TEACHER PROFESSIONAL COMPETENCY IN PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ศศิธร โสภารัตน์[1*] ดิเรก พรสีมา[1] พิชามญชุ์ จำรัสศรี[1] และ ชัยเดช นาคสะอาด[2]
[1]วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
[2]โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Sasithorn Soparat[1*], Direk Pornsima[2], Pichamom Jamrassri[2] and Chaidej Naksa-ard[2]
[1]Teacher Education College, Phranakhon Rajabhat Universiry
[2]Wat Pra Sri Mahathat Secondary Demonstration School, Phranakhon Rajabhat University

[*]E-mail: sasithorn.s@pnru.ac.th

Received: 2022-05-06
Revised: 2022-05-12
Accepted: 2022-06-09

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูในระหว่างเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษาที่ 2/2564 จำนวน 90 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 20 คน และครูพี่เลี้ยงจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาประเมินตนเอง 2) แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนประเมินนักศึกษา และ 3) แบบสอบถามสำหรับครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีสมรรถนะทางวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = 0.66) โดยสมรรถนะด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูมีค่าคะแนนสูงที่สุด ($\overline{X}$ = 4.62, S.D. = 0.58) และสมรรถนะทางความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าคะแนนน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 3.78, S.D.

= 0.82) 2. อาจารย์ผู้สอนประเมินนักศึกษาพบว่าสมรรถนะทางวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.19, S.D. = 0.82) โดยสมรรถนะด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูมีค่าคะแนนสูงที่สุด ($\bar{X}$= 4.43, S.D. = 0.68) และสมรรถนะทางความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าคะแนนน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.99) 3. ครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษาพบว่าสมรรถนะทางวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.62) โดยสมรรถนะด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูมีค่าคะแนนสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.47) และสมรรถนะทางความรู้ด้านการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษามีค่าคะแนนน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.56)

คำสำคัญ: สมรรถนะทางวิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

ABSTRACTS

The purpose of this research was to study the teacher professional competency assessment of Graduate Diploma students in Teaching Profession. The population was 90 Graduate Diploma students studying in the second year of Teaching Profession program, academic year 2/2021, 20 lecturers, and 30 school's mentors. The research tool was the 5-rating scale questionnaires surveying opinion toward teacher professional competency of Diploma students in Teaching Profession at College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University. The questionnaires were divided into 3 types which were 1) students' self-assessment questionnaire, 2) the teachers' questionnaire, and 3) the school-mentors' questionnaire. The statistic used to analyze the collected data were mean, and standard deviation.

The research finding were as follows:

1) The overall of students' self-assessment scores were at a high level ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.66), which the self-conduct according to the code of professional ethics competency scores were the highest level ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.58), and the world and social context changing and the Philosophy of Sufficiency Economy aspect's scores were the lowest level ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.82).

2) The overall of teachers' assessment on students' teacher profession competency scores were at a high level ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.82), which the self-conduct according to the code of professional ethics competency scores were the highest level ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.68), and the aspect of the world and social context changing and the Philosophy of Sufficiency Economy scores the lowest level ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.99).

3) The overall students' mentor assessment was at a high level ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.62), which the self-conduct according to the code of professional ethics competency scores were the highest level ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.47), and the aspect of knowledge on educational quality assurance implementation scores were the lowest ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.56).

Keywords: Teacher Professional Competency, Graduate Diploma in Teaching Profession.

บทนำ

ครูเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน อบรมขัดเกลาและให้คำแนะนำ ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ครูได้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู นักศึกษาวิชาชีพครูนั้นต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานความรู้และสมรรถนะทางวิชาชีพครูสอดคล้องตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และจากปัญหาขาดแคลนครูผู้สอนในวิชาเฉพาะด้าน ทำให้สถานศึกษาเปิดรับครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิในสาขาวิชาเฉพาะที่ขาดแคลนแต่ไม่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาเข้ามาสอนเพื่อแก้ปัญหาการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ แต่ปัญหาที่พบตามมาคือคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Office of the Education Council, 2009) พบว่าครูผู้สอนประสบปัญหาด้านศักยภาพไม่เพียงพอตามสมรรถนะทางวิชาชีพครู ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการรู้ด้านการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา (Meesomsarn, 2017; Parnichparinchai, 2018; Prasertphon, et al., 2013) นอกจากนี้การพัฒนาสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ครู และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูก็มีความสำคัญ เนื่องจากครูต้องเป็นผู้มีทัศนคติเชิงบวก มีความพร้อมในการยอมรับและปรับเปลี่ยนต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้รอบรู้ มีวินัยในตนเอง เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่น (Jeenawathana, 2016) ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาครูที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครูซึ่งส่วนมากเป็นครูผู้สอนสอนที่มีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาชีพเฉพาะหรือสาขาขาดแคลนที่ไม่ใช่วุฒิครูเข้ามาทำงานเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษามีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้ครูที่ปฏิบัติงานเหล่านี้ได้สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่มีคุณภาพสอดคล้องตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครได้รับอนุมัติให้เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเตรียมนักศึกษาวิชาชีพครูให้มีสมรรถนะสมกับความเป็นครูมืออาชีพ ให้พร้อมเป็นบุคลากรในสายงานวิชาชีพชั้นสูง โดยปัจจุบันคือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาแกนตามมาตรฐานวิชาชีพครู 27 หน่วยกิต วิชาเลือก 3 หน่วยกิต และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียนจำนวน 2 ปี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูครูของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ชั้นปีสุดท้าย เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพิจารณาวางแผน กำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา และปรับปรุงหลักสูตรในอนาคต เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเป็นครูที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูในระหว่างเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ทำให้ทราบถึงระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูในระหว่างเรียน เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเติมเต็มการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครูเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ก่อนสำเร็จการศึกษา

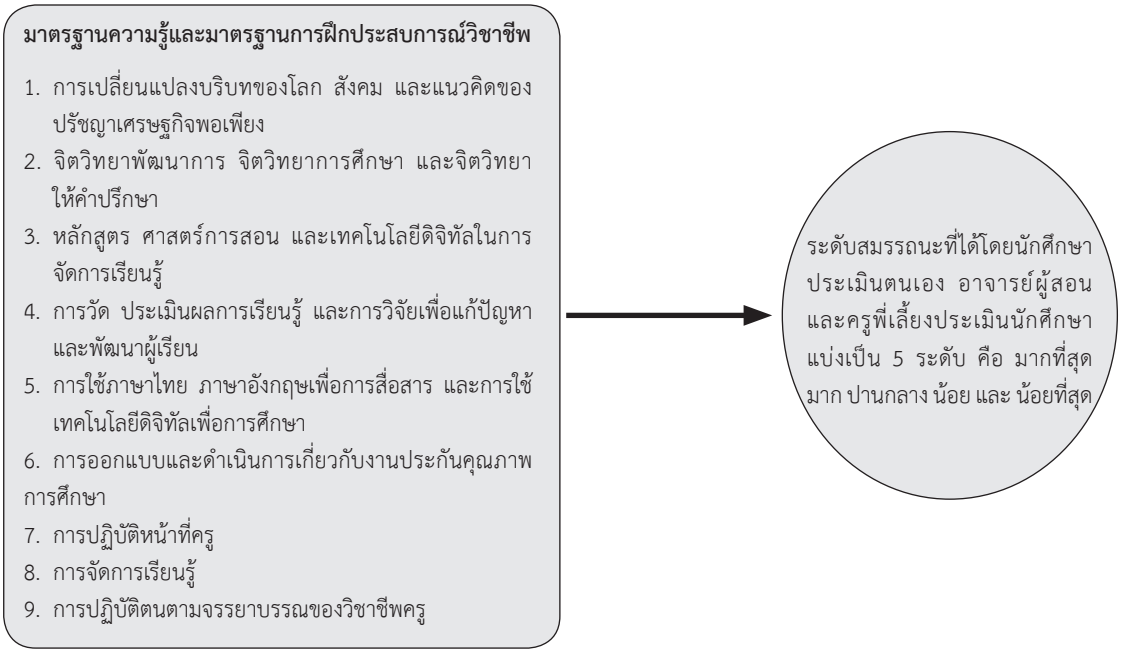
ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 2 รหัสการศึกษา 62 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษาที่ 2/2564 จำนวน 90 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 20 คน และครูพี่เลี้ยงจำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ โดยเก็บรวมรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามกลับ ประกอบด้วย นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 2 รหัสการศึกษา 62 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษาที่ 2/2564 จำนวน 82 คน (คิดเป็นร้อยละ 91.11 จากจำนวนประชากร) อาจารย์ผู้สอนจำนวน 13 คน (คิดเป็นร้อยละ 65 จากจำนวนประชากร) และครูพี่เลี้ยงจำนวน 16 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.33 จากจำนวนประชากร)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวชี้วัดสมรรถนะทางวิชาชีพครู
2. ประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาในหลักสูตรฯ โดยสอบถามความความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง
3. วิเคราะห์และอธิบายระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาในหลักสูตรฯ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินจากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง โดยการศึกษาทำโดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง ในปีการศึกษาที่ 2/2564 ที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนทั้งรายวิชาตามมาตรฐานความรู้และมาตรฐานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยนักศึกษาจะได้รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง และผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษา จำนวน 82 ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ 91.11) อาจารย์ผู้สอนจำนวน 13 ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ 65) และจากครูพี่เลี้ยงจำนวน 16 ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ 53.33) ในระยะเวลาในการดำเนินการ ธันวาคม 2564 - กุมภาพันธ์ 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาประเมินตนเอง 2) แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนประเมินนักศึกษา และ 3) แบบสอบถามสำหรับครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษา ซึ่งทั้งสามฉบับได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านวิจัยและประเมินผล 1 คน ด้านปรัชญาและความเป็นครู 1 คน ด้านจิตวิทยา 1 คน และด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร 1 คน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนและเป็นอาจารย์นิเทศก์ในหลักสูตรด้วย โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 โดยประเด็นของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครู 9 ด้าน ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา 3) หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ 4) การวัด ประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน 5) การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา 6) การออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา 7) การปฏิบัติหน้าที่ครู 8) การจัดการเรียนรู้ และ 9) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะให้คะแนนตามระดับความคิดเห็นว่าบรรลุสมรรถนะทางวิชาชีพครูในแต่ละด้าน เป็นแบบเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) โดยระดับคะแนนความคิดเห็น จะมีค่าตามระดับสมรรถนะที่นักศึกษาแสดงออกตั้งแต่ 1-5 คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง ด้วยพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามความคิดของเบสท์ (Best, 1977) ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึงระดับมากที่สุด 3.50 – 4.49 หมายถึงระดับมาก 2.50 – 3.49 หมายถึงระดับปานกลาง 1.50 – 2.49 หมายถึงระดับน้อย และ 1.00 – 1.49 หมายถึงระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง แสดงได้ดังตารางที่ 1-9

ตารางที่ 1 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. เข้าใจการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม	3.94	0.56	3.92	1.10	4.00	0.68	3.95
2. เข้าใจแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.61	0.85	3.85	1.07	3.93	0.62	3.80
3. รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา	3.73	0.77	4.00	1.00	3.86	0.66	3.86
4. ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้	3.86	1.10	4.15	0.80	3.79	0.70	3.93
คะแนนรวมเฉลี่ย	**3.78**	**0.82**	**3.98**	**0.99**	**3.89**	**0.67**	**3.88**

จากตารางที่ 1 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคมมีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 3.95) และความเข้าใจแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 3.80) โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นกลุ่มที่ให้คะแนนมากกว่ากลุ่มนักศึกษาและครูพี่เลี้ยง แต่มีค่าการกระจายของคะแนนสูงสุดเช่นกัน

ตารางที่ 2 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. เข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการ	4.24	0.66	4.31	0.63	3.86	0.77	4.14
2. เข้าใจจิตวิทยาการศึกษา	4.29	0.59	4.23	0.72	3.86	0.77	4.13
3. เข้าใจจิตวิทยาให้คำปรึกษา	4.18	0.73	4.15	0.90	4.00	0.88	4.11
4. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน	4.41	0.62	4.31	0.75	4.14	0.77	4.29
5. ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	4.35	0.77	4.23	0.73	4.14	0.77	4.26
6. ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้	4.41	0.62	4.15	0.80	3.93	0.73	4.16
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.31**	**0.67**	**4.23**	**0.76**	**3.99**	**0.78**	**4.18**

จากตารางที่ 2 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนมีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.29) และความเข้าใจจิตวิทยาให้คำปรึกษามีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.11) โดยกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

ตารางที่ 3 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านหลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านหลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. เข้าใจเนื้อหาวิชาเอก	4.41	0.51	4.23	0.93	4.36	0.63	4.33
2. เข้าใจหลักสูตร	4.24	0.66	4.08	1.188	4.07	0.73	4.13
3. เข้าใจศาสตร์การสอน	4.24	0.66	4.08	1.188	4.21	0.80	4.18
4. เข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.41	0.51	4.08	0.954	4.21	0.58	4.23
5. รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้	4.35	0.61	4.31	0.751	4.21	0.58	4.29
6. วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.06	0.75	4.23	0.725	3.86	0.66	4.05
7. จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน	4.24	0.66	4.38	0.650	4.14	0.66	4.25
8. บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้	4.41	0.62	4.38	0.650	4.21	0.58	4.33
9. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้	4.24	0.66	4.38	0.768	4.14	0.66	4.25
10. แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้	4.29	0.85	4.23	0.927	4.21	0.43	4.24
11. ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	4.35	0.71	4.31	0.855	4.36	0.50	4.34
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.29**	**0.65**	**4.24**	**0.87**	**4.18**	**0.62**	**4.24**

จากตารางที่ 3 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านหลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ มีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.34) และการวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.05) โดยกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

ตารางที่ 4 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการวัด ประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. เข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.18	0.64	4.31	0.86	4.00	0.55	4.16
2. เข้าใจการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	4.18	0.64	4.15	0.90	3.86	0.53	4.06
3. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้	4.18	0.64	4.23	0.83	4.00	0.55	4.14
4. เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้	4.00	0.80	4.23	0.83	3.93	0.62	4.05
5. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้	4.24	0.66	4.15	0.99	3.93	0.62	4.11
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.16**	**0.68**	**4.21**	**0.88**	**3.94**	**0.57**	**4.10**

จากตารางที่ 4 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านความเข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.16) และการเลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้มีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.05) โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นกลุ่มที่ให้คะแนนมากกว่ากลุ่มนักศึกษาและครูพี่เลี้ยง แต่มีค่าการกระจายของคะแนนสูงสุดเช่นกัน

ตารางที่ 5 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	4.47	0.62	4.23	0.93	4.29	0.61	4.33
2. การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.76	0.56	3.69	1.03	3.36	1.00	3.60
3. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	4.24	0.66	4.08	0.76	4.14	0.77	4.15
4. ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอนหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	4.29	0.59	4.00	0.91	3.79	0.58	4.03
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.19**	**0.61**	**4.00**	**0.41**	**3.90**	**0.74**	**4.03**

จากตารางที่ 5 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.34) และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการมีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 3.60) โดยกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

ตารางที่ 6 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. เข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษา	4.12	0.60	3.92	1.19	3.79	0.58	3.94
2. จัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	4.18	0.73	4.08	0.95	3.86	0.53	4.04
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.15**	**0.67**	**4.00**	**1.07**	**3.83**	**0.56**	**3.99**

จากตารางที่ 6 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านจัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้มีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.04) และความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 3.94) โดยกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

ตารางที่ 7 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู	4.47	0.51	4.38	0.77	4.64	0.49	4.50
2. ส่งเสริมการเรียน เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล	4.41	0.62	4.46	0.66	4.43	0.65	4.43
3. สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม	4.41	0.62	4.38	0.77	4.14	0.66	4.31
4. พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองดี	4.47	0.51	4.38	0.77	4.57	0.51	4.47
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.44**	**0.57**	**4.40**	**0.74**	**4.45**	**0.58**	**4.43**

จากตารางที่ 7 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อยด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครูมีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.50) และสร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรมมีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.31) โดยกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

ตารางที่ 8 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.75	4.23	0.93	3.93	0.73	4.13
2. การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน	4.35	0.61	4.31	0.85	4.36	0.63	4.34
3. ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ	4.18	0.81	4.15	1.07	4.14	0.66	4.16
4. วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.18	0.73	4.08	1.19	4.14	0.53	4.13
5 ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ	4.35	0.61	4.31	0.95	4.43	0.51	4.36
6. สื่อ และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้	4.24	0.75	4.31	0.95	4.21	0.58	4.25
7. การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน	4.18	0.73	4.23	1.01	4.07	0.62	4.16
8. การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.41	0.71	4.31	0.95	4.36	0.50	4.36
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.27**	**0.71**	**4.24**	**0.99**	**4.21**	**0.60**	**4.24**

จากตารางที่ 8 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ จากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะย่อย 2 ด้านคือ ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ มีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.36) และ สมรรถนะย่อย 2 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา และด้านวิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.31) โดยกลุ่มนักศึกษาที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

ตารางที่ 9 การประเมินระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของนักศึกษา ตามความคิดเห็นจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง

สมรรถนะความรู้ด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู	นักศึกษา		อาจารย์ผู้สอน		ครูพี่เลี้ยง		$\overline{X}$
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
1. บุคลิกภาพดี มีวินัยในตนเอง และพัฒนาด้านวิชาชีพ	4.65	0.49	4.38	0.65	4.64	0.497	4.56
2. รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อองค์กรวิชาชีพ	4.53	0.62	4.46	0.52	4.64	0.497	4.54
3. รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์	4.82	0.39	4.62	0.51	4.79	0.426	4.74
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์	4.59	0.62	4.54	0.52	4.71	0.469	4.61
5. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ	4.53	0.72	4.46	0.52	4.79	0.426	4.59
6. ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์	4.71	0.47	4.46	0.52	4.79	0.426	4.65
7. ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค ไม่รับผลประโยชน์โดยมิชอบ	4.71	0.59	4.38	0.65	4.71	0.469	4.60
8. ช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงาน มีคุณธรรม และความสามัคคี	4.59	0.51	4.31	1.11	4.71	0.469	4.54
9. เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.47	0.62	4.23	1.10	4.43	0.514	4.38
คะแนนรวมเฉลี่ย	**4.62**	**0.56**	**4.43**	**0.68**	**4.69**	**0.47**	**4.58**

จากตารางที่ 9 ค่าร้อยละของคะแนนการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณจากความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสมรรถนะย่อยด้านรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ มีค่าคะแนนสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.74) และ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีค่าคะแนนต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.38) โดยกลุ่มครูพี่เลี้ยงที่ให้คะแนนมากกว่าอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูในระหว่างเรียน เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มตัวอย่างพบว่า นักศึกษาประเมินตนเอง อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่านักศึกษามีสมรรถนะทางวิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู แม้จะไม่ได้จบปริญญาตรีทางการศึกษา แต่เมื่อได้เข้าศึกษาในหลักสูตร อยู่ในระหว่างเรียนภาคการศึกษาที่ 2/2564 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ณ สถานศึกษาด้วยนั้นสามารถพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครู และมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Rassameethammachot (2005) ที่เสนอว่าหนึ่งในวิธีการพัฒนาสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพคือ วิธีการเรียนรู้ (Competency – based learning : CBL) เป็นการพัฒนาบุคคลในระยะยาวและต้องการให้บุคคลรู้จักเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองหรือเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – learning)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับการวิจัยของ Chamchantharawong, et at. (2017) ที่ได้รายงานผลการวิจัยจากการวัดระดับสมรรถนะครูผู้สอนของนักศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงรายที่พบว่านักศึกษาแม้จะไม่ได้จบปริญญาตรีทางการศึกษา แต่สามารถพัฒนาสมรรถนะครูได้ในระดับมากทุกด้าน โดยสมรรถนะด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูมีค่าคะแนนสูงที่สุดเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่อยู่ในหลักสูตรฯ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพครู จึงแสดงความพร้อมและตั้งใจในการทำงานครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเป็นครูที่ดี ในส่วนของสมรรถนะทางวิชาชีพครูที่นักศึกษาได้ระดับคะแนนมากจนถึงน้อยลงมาตามลำดับนั้นได้แก่ สมรรถนะทางความรู้ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา ด้านการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน ด้านการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ซึ่งจัดเป็นกลุ่มที่นักศึกษามีสมรรถนะอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง สอดคล้องกับการวิจัยของ Hihhet (1989) และ Intawong (2011) ที่พบว่าทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู เป็นคุณลักษณะด้านจิตใจ ความภาคภูมิใจ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าและความสำคัญในวิชาชีพครู และผู้ที่จะได้รับใบประกอบวิชาชีพครูควรต้องผ่านการกล่อมเกลาทั้งด้านวิชาการและด้านวินัยคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการทำงานของครูในด้านต่าง ๆ

ด้านการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสมรรถนะทางความรู้ด้านการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาแม้จะมีคะแนนสมรรถนะอยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Chaninthaphum & Suksodkhiao (2012) ที่พบว่ากลุ่มครูที่ศึกษามีสมรรถนะครูในระดับมากแต่เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนพบว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเป็นระบบ เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งระบบทั่วทั้งองค์กร แต่ภาระงานครูมีค่อนข้างมาก ทำให้การจัดการภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพลดลง และอาจเกิดทัศนคติที่ไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพเมื่อเทียบกับการให้เวลาและความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น อาจเป็นเพราะครูส่วนมากไม่ค่อยมีความคุ้นเคยเนื่องจากเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจงกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม Nuchphitak (2009) รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Boonmathan (2020) ที่สำรวจพบว่าครูมีองค์ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชาและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย รวมทั้งยังมีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ควรเพิ่มเติมสาระและการประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาสมรรถนะทั้งสองนี้ให้สามารถนำไปปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้มากขึ้น

1.2 ผู้สอนควรส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ และให้กำลังใจแก่นักศึกษาครูเพื่อกระตุ้นคุณลักษณะด้านจิตใจ ความภาคภูมิใจ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าและความสำคัญในวิชาชีพครู ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาสมรรถนะครูเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมในแต่ละด้านของสมรรถนะครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานครู

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

กันตวรรณ มีสมสาร. (2560). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 7(2), 45-57.

แขก บุญมาทัน (2563). *การถ่ายทอดองค์ความรู้ตามศาสตร์พระราชา เพื่อยกระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. http://research.pcru.ac.th/

จำนงค์ แจ่มจันทรวงศ์, อินทร์ จันทร์เจริญ, เฌณิศา สุวรรณจินดา, และ วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย. *วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University, ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 10(1), 269-280.

ชรอยวรรณ ประเสริฐผล, อนุชา กอนพ่วง, วิทยา จันทร์ศิลา, และ ฉลอง ชาตรูประชีวิน. (2556). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(5), 43-53.

เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2560). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรีในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(4), 123-132.

เบญจวรรณ อินต๊ะวงศ์. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2*. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency*. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์จำกัด (มหาชน).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รายงานการวิจัยวิธีวิทยาการประเมินความสำเร็จของการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

อรรณพ จีนะวัฒน์. (2559). การพัฒนาตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู. *วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University, ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(2), 1379-1395.

อร่าม นุชพิทักษ์. (2552). *การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ และ วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2555). สมรรถนะครูกับการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 3(1), 118-126.

Best JW. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.

Hihhet, Gilbert. (1989). *The Art of Teaching*. London: Methuen and Co. Ltd.

Translated Thai References

Best, JW. (1977). **Research in Education**. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.

Boonmathan, K. (2020). **The transfer of knowledge according to the King's science to enhance teacher competency in the 21st Century with a learning management model based**

on the Sufficiency Economy philosophy. Research Report. Phetchabun Rajabhat University. (In Thai)

Chamchantharawong, C., Chanjarain, I., Suwanjinda, C., & Siririrth, W. (2017). Factors affecting the functional competency of teacher of graduate diploma students in teaching profession at Chiangrai College. **Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10**(1), 269-280. (In Thai)

Chaninthaphum, E. & Suksodkhiao, W. (2012). Teacher competency and internal quality assurance in the demonstration schools in Nakhon Pathom province. **Journal of Educational Administration, Silpakorn University, 3**(1), 118-126. (In Thai)

Hihhet, G. (1989). **The Art of Teaching**. London: Methuen and Co. Ltd.

Intawong, B. (2011). **Factors affecting teacher competency under the Educational Service Area Office of Phetchabun Primary School District 2**. Self-research in Master's degree of Research and Evaluation, faculty of education, Naresuan University. (In Thai)

Jeenawathana, A. (2016). Self-development of professional teachers. **Veridian E-Journal, Silpakorn University, 9**(2), 1379-1395. (In Thai)

Meesomsarn, K. (2017). Guidelines for learning management competency development of early childhood education teachers in the 21st Century. **Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Science), 7**(2), 45-57. (In Thai)

Nuchpitak, A. (2009). **Applying the Sufficiency Economy philosophy to the practice of educational institutions in Non Suwan district under Buriram Educational Service Area Office District 3.** Master of Education Thesis of Educational Administration, faculty of education, Buriram Rajabhat University. (In Thai)

Office of the Education Council. (2009). **Research report on evaluation methodology of educational success for enhancing the learning society**. Bangkok : Ministry of Education. (In Thai)

Parnichparinchai, T. (2018). The study of the competencies of learning management for 21st Century of Bachelor Degree students in educational project for the development of teachers in the wilderness at the Thai-Myanmar border area, Tak provice, faculty of education Naresuan University. **Journal of Education Naresuan University, 19**(4), 123-132. (In Thai)

Prasertphon, C., Kornpuang, A., Jansila, V., & Chatruprachewin, C. (2013). A model for developing learning management competency of new teachers at general education private schools. **Journal of Education Naresuan University, 15**(5), 43-53. (In Thai)

Rassameethammachot. S. (2005). **Guidelines for human potential development through Competency-baded learning.** Bangkok : Siri Wattana Inter print Public Company Limited. (In Thai)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY